

IHMEELLINEN PELASTUMINEN

Kolme nuorukaista tulisessa pätsissä

Joulunäytelmä lapsille

Saatteeksi

Ahkera jumalanpalvelukseen osallistujia on pannut merkille vigiliassa kanoniveisujen loppupuolella toistuvan teeman kolmesta hurskaasta nuorukaisesta. Nämä oli heitetty tuliseen pätsiin, jossa he ”liekeistä kärsimättä veisasivat jumalallisen virren”. Sama aihe tuodaan näyttävästi esille suuren lauantain liturgiassa, jonka parimiateksteissä yksityiskohtaisesti kerrotaan nuorukaisten yliluonnollinen pelastuminen pätsin liekeistä.

Kyseessä on Vanhan Testamentin profeetta Danielin kertomus kolmen nuorukaisen ihmeellisestä pelastumisesta tulisesta pätsistä, liekkejä roihuavasta uunista, jonne Kaldean kuningas Nebuktarnesar oli heidät heittänyt.

Jo varhain Bysantin kirkossa aihe esitettiin mysteerinäytelmänä, kirkkodraamana, joka tuotiin kansan katsottavaksi pyhäköissä jumalanpalveluksen jälkeen joulua edeltävänä eli pyhien Esi-isien sunnuntaina. Kirkon isien opetuksen mukaan itse Herra, Jeesus Kristus, laskeutui Liiton enkelin hahmossa ala pätsiin ja ”teki, että pätsin sisus oli, niin kuin kostea tuuli olisi puhaltanut. Ja tuli ei heihin ensinkään koskenut...” (Daniel: 3:27) Kirkkoveisussa taas todistetaan, kuinka: ”Hurskaat nuorukaiset pelasti pätsissä Jumalan synnyttäjän synnytys”, eli jouluna maailman syntynyt Vapahtaja.

Pätsi- näytelmän esittäminen loppui Bysantissa valtakunnan kukistumisen yhteydessä, mutta Venäjän kirkossa se jatkui aina tsaari Pietari Suuren aikoihin saakka. Välähdyksen näytelmän venäläisestä versiosta voi nähdä Sergei Eisensteinin kuuluisassa elokuvassa ”Iivana Julma”.

Ohessa seuraava näytelmä ”Ihmeellinen pelastuminen” noudattelee vapaalla kädellä hahmoteltuna profeetta Danielin kertomusta. Se on tarkoitettu vaikkapa seurakuntien joulujuhlaan erityisesti nuoren väen ihastukseksi ja ihmetykseksi.

Työryhmä: Metropoliitta Panteleimon, Seija Lappalainen, Sirpa Okulov, Oili Mäkirinta

Taitto: Kaarina Lyhykäinen

Kannen kuva:

[The Three Men in the Fiery Furnace Novgorod School 15th Century Timken Museum of Art.jpg](#)

Henkilöt: Kertoja
Kuningas Nebukadnessar
Ananias, Asarias ja Misail
Lukija
Enkeli
Kuninkaan hovipalvelijoita, soittoniekkvoja ja muuta väkeä

Joululaulu: ”Nyt syttyy valot tuhannet”, 1 ja 2 säkeistö. Trio.

Nyt syttyy valot tuhannet myös tänne pohjolaan, ja taivahalta
tähtöset jo luovat loistettaan.

Taas yli koko maailman käy tieto verraton: Jo syntyi Poika Jumalan, jo
Kristus tullut on.

(Emmy Kohler)

Kertoja

Vietämme jälleen kerran joulunaikaa. Joulua on meidän Herramme
Jeesuksen Kristuksen syntymäjuhla. Raamatun esittämä jouluevanke-
liumi kertoo meille tarkoin Jeesuksen syntymätapahtumat pienessä
Betlehemissä kaupungissa.

Mutta jo kauan ennen ensimmäistä joulua Jumalan pyhän profeetat
ennustivat kirjoituksissaan Jeesus-lapsen syntymistä tänne maail-
maan. Eräs heistä oli profeetta Daniel, jonka todistuksista luemme ih-
meellisen ennekuvauksen Jeesuksen maailmaan tulosta.

Tämä ihmeellinen tapahtuma oli kauan, kauan sitten kuningas Nebu-
kadnessarin hallitsemassa kaldealaisten valtakunnassa muinaisen
Persian eli nykyisen Iranin alueella ja on meille tunnettu kertomuk-
sena ”Kolme pyhää nuorukaista tulisessa pätsissä”. Sen pohjalta on
kirjoitettu myös näytelmä, jonka tapahtumia jääme nyt seura-
maan.

Näytelmän tapahtumapaikka kuningas Nebukadnessarin hovisali, jonka keskellä kuningas istuu valtaistuimella. Ananias, Asaria ja Misail, puuhailevat hänen edessään. Ananias kirjoittaa jotain lehtiöön, Asaria tuo valtiaalle tarjottimella pikarilla juomaa ja Misail kampa pitkällä kammalla hallitsijan hiuksia.

Kuningas

Kuulkaahan te palvelijani Ananias, Asaria ja Misail! Minä olen hyvin tyytyväinen teidän palveluksiinne. Sinä Ananias olet oiva sihteeri, kirjoitat näppärästi etkä ollenkaan tee oikeinkirjoitusvirheitä. Tämä on kirjurille hyvin tärkeää.

Sinä Asarias taas olet reipas tarjoilija kuninkaallisessa pöydässäni. Sinulla on tarkka käsi, et läikytä viiniä pöytäliinalle etkä tiputa kastiketta minun hovivaatteilleni.

Ja sinä Misail olet tunnollinen huonepalvelijani. Osaatpa jopa kammata hellävaraisesti hiuksiani, todella hellävaraisesti. Se on tärkeää, koska päänahkani on ikää myöten tullut hyvin araksi.

Koska näin on, olen minä, kuningas Nebukadnessar, päättänyt kuninkaallisella vallallani ylentää teidät kaikki kolme Ensimmäisen luokan hovipalvelijoiksi.

Kuningas nousee ylös, kohtaa kätensä eteensä asettuneiden nuorukaisten ylle.

Kuningas

Näin olkoon ja muistakaa edelleenkin olla ahkeria ja tunnollisia.

Nuorukaiset kumartelevat kuninkaaseen päin, kiittelevät ja iloitsevat. Pyörivät hetken käsikädessä ympyrää.

Kuningas

Mutta nyt jälleen töihin. Tehän tiedätte, että aivan pian meille koittaa suuri juhla. Rakennuttamani suuri ja voimallinen, kultainen kuvapatsas vihitään pian käyttöön ja kaikki, aivan kaikki, tulevat sitä kumartamaan. Se on minun ankara käskyni, eikä kukaan saa sitä vastustaa.

Misail!

Misail

Niin, armollinen kuningas?

Kuningas

Tuoppas minulle se uusi juhlapukuni, joka juuri valmistettiin. Laitan sen nyt päälle juhlan kunniaksi.

Misail tuo puvun ja auttaa kuningasta pukemaan se ylleen. Nuorukaiset vetäytyvät syrjään ja neuvottelevat vilkkaasti keskenään ja tulevat sitten yhdessä kuninkaan eteen.

Ananias

Armollinen kuningas, saammeko puhutella teitä?

Kuningas

Saatte puhutella. Mitä haluatte sanoa?

Ananias

Armollinen kuningas, olemme kiitollisia siitä, että olemme saaneet avustaa teitä täällä hovissa, mutta me palvelemme ja kumarramme vain Elävää Jumalaa, taivaan ja maan Luojaa. Elottomia ja voimattomia epäjumalia kuten kultaista kuvapatsasta emme suostu kumartamaan.

Asarias

Emme kumarra emmekä palvele.

Misail

Emme missään nimessä kumarra emmekä palvele.

Kuningas

Nousee nopeasti tuolistaan ja vihastuneena

Mi... mi... mitä te puhutte! Oletteko menneet järjiltänne? Näinkö palkitsette minun hyvät työni. Menkää heti nurkkaan häpeämään. Ja nyt juhla pystyyn. Nyt heti alkaa kultaisen kuvapatsaan vihkimistoimitus. Musikantit! Antaa soiton raikua!

Soittoa. Nuorukaiset menevät sivulle ja painavat kädet korvilleen.

Kertoja

Ja niin alkoi meluisa juhla. Torven, huilun, sitran, harpun, luutun, säkkipillin ja monenlaisten muiden soittimien pauhina täytti kuninkaan palatsin.
(Soittajat kulkevat kehää soittimiensa kanssa).
Kun oli aikansa soitettu ja meluttu kuningas kutsui Ananja, Asariaksen ja Misailin luokseen.

Kuningas

No niin, Ananias, Asarias ja Misail, joko nyt suostutte kumartamaan voimallista kuvapatsasta.

Nuorukaiset yhteen ääneen

Emme kumarra koskaan!

Kuningas (ankarasti)

Minä rankaisen teitä, te kelvottomat. Minä käsken heittää teidät tuliseen pätsiin, siellä uunissa, liekkien polttamina kuolette hirvittävässä tuskissa.

Valtaistuini viedään pois ja ”pätsi”, kehikko tai vastaava, tuodaan paikalle. Kuningaan apurit tunkevat nuorukaiset kovin ottein pätsiin. Nuorukaiset edelleen miehuullisina.

Kertoja

Kuningaan palvelijat heittivät Ananiaksen, Asarjan ja Misailin tuliseen pätsiin ja kuumensivat sitä vuoriöljyllä ja piellä ja rohtimilla ja risuilla. Ja liekki nousi neljäkymmentä yhdeksän kyynärää ylös pätsistä. Ja se levisi ympärilleen ja poltti ne kaldealaiset, jotka se tapasi pätsin ympärillä.

Apurit kulkevat pätsiä ympäri valoneuvoja heilutellen (esim. taskulamput käsissä) ja sitten voivattelevat kuumuutta. Nuorukaiset edelleen uljaina pystypäin. Kuuluu kellon soittoa. Enkeli saapuu paikalle.

Kertoja

Mutta nyt Herran enkeli laskeutui korkeuksista ja sammutti pätsin korkeat liekit ja teki niin, että oli kuin kostea tuuli olisi puhaltanut sinne, eikä tuli enää ollenkaan vaivannut kolmea nuorukaista. Sen kuuli ja näki itse Nebukadnessar.

Enkeli tekee sähkövällä sauvalla ristinmerkin pätsin ylle ja vapauttaa nuorukaiset. Apurit vaipuvat maahan. Kuningas käy polvilleen. Pätsi viedään pois. Nuorukaiset riemuitsevat, taputtavat käsiään ja pyörähtelevät piirissä.

Enkeli (voimallisena, kuuluvalla äänellä)

Minä olen Herran, taivaan ja maan Luojan ja Vapahtajan enkeli, Liiton enkeli. Minut on lähetetty vapauttamaan nämä urheat nuorukaiset pätsin liekeistä kiitokseksi, ettette suostuneet kumartamaan inhottavaa kuvapatsasta. Kiitos teille urheat nuorukaiset.

Kuningas (nousee ylös)

Kiitetty on Ananiaksen, Asariaksen ja Misailin Jumala, joka pelasti heidät kuolemasta. Kaikkien pitää nyt häntä ehdottomasti ylistämän ja kiittämän koko maailmassa.

Kaikki yhdessä laulavat kiitosvirren säkeitä:

Lukija

Ole kiitetty, Herra, meidän isiemme Jumala, ja ylistetty ja korotettu iankaikkisesti.

Laulajat

Kiittäkää Herraa ja ylistäkää iankaikkisesti.
(Suuren lauantain liturgia)

Lukija

Kiittäkää, Herran enkelit, Herraa, veisuulla ylistäkää ja korottakaa häntä iankaikkisesti.

Laulajat

Kiittäkää Herraa ja ylistäkää iankaikkisesti.

Lukija

Kiittäkää aurinko ja kuu, Herraa, veisuulla ylistäkää ja korottakaa häntä iankaikkisesti.

Laulajat

Kiittäkää Herraa ja ylistäkää iankaikkisesti.

Lukija

Kiittäkää, kaikki taivaan linnut, Herraa, veisuulla ylistäkää ja korottakaa häntä iankaikkisesti.

Laulajat

Kiittäkää Herraa ja ylistäkää iankaikkisesti.

Lukija

Kiittäkää, Ananias, Asarias ja Misail, Herraa, veisuulla ylistäkää ja korottakaa häntä iankaikkisesti.

Laulajat

Kiittäkää Herraa ja ylistäkää iankaikkisesti.

Kertoja

Ja näin päättyi kertomus Kolmen urhean nuorukaisen ihmeellisestä pelastumisesta tulisesta pätsistä. Liiton enkeli, joksi Kristusta Vapahtajaa myös kutsutaan, astui itse enkelin muodossa tuliseen pätsiin, sammutti sen liekit ja pelasti nuorukaiset. Näin tämä profeetta Danielin meille välittämä Raamatun kertomus on ennustus jouluna maailman syntyvästä Kristuksesta. Jouluna Kristus syntyy maailmaan – kiittäkäämme Häntä.

Kaikki laulavat yhdessä

Oi Betlehemin tähtönen! Luo valos` päälle maan!
Tuo joulurauha suloinen myös majaan matalaan.

Nyt avaa ovet sydänten! Ne siitä rauhan saa.
Kas! Loiste joulutähtösen tuo rauhan sanomaa.

(Nyt syttyy valot tuhannet: 3. ja 4. säkeistö)

Esiintyjien puvuista:

- Enkelillä valkea asu, kultanauhaseppele, diadeemi tms. otsalla.
- Kuninkaalla kuninkaan näyttävä puku.
- Kolmella nuorukaisella värikkäät, viittamaiset asut. Päässä matalat, pyöreät lakit.
- Kuninkaan apulaisilla ja soittoniekoilla (ovat samoja henkilöitä) yksinkertaiset asut

Kiittäkää Herraa

Näytelmään Ihmeellinen pelastuminen

sov. Oili Mäkirinta

The image shows a single line of musical notation on a five-line staff. The key signature is one sharp (F#), and the time signature is 8/8. The melody consists of several measures of music, including quarter notes, eighth notes, and rests. The lyrics are written below the staff, aligned with the notes.

Kiit - tä - kää Her - ra ja y - lis - tä - kää i - an - kaik - ki - ses - ti.

